

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Proljetni krug makroekonomskih projekcija za 2023 - 2024

Centralna banka Bosne i Hercegovine očekuje znatno jaču ekonomsku aktivnost u srednjem roku, u odnosu na prethodni krug projekcija, ali i snažnije inflatorne pritiske u 2023. godini

Sarajevo, 31. 5. 2023. godina

Centralna banka Bosne i Hercegovine očekuje znatno jaču ekonomsku aktivnost u srednjem roku, u odnosu na prethodni krug projekcija, ali i snažnije inflatorne pritiske u 2023. godini

Ključni pokazatelji

- *U ovom krugu projekcija trendovi u ključnim makroekonomskim varijablama su nepromijenjeni u odnosu na projekcije iz studenog 2022. godine.*
- *Projekcija rasta ekonomske aktivnosti u BiH u 2023. godini je korigirana blago naviše, do razine od 1,6%, mada i dalje ukazuje na znatno usporavanje rasta, u odnosu na višegodišnji prosjek. Realni ekonomski rast u 2024. godini, trenutno, projiciramo na 3,2%.*
- *U 2023. godini projiciramo inflaciju od 7,7%, što je za 1,6 postotnih bodova više u odnosu na projekciju iz studenog 2022. godine. Ključni razlog za reviziju naviše je nastavak rasta cijena hrane i temeljne inflacije. Već od drugog tromjesečja očekujemo postupno slabljenje inflatornih pritisaka, do kraja projekcijskog razdoblja.*
- *I dalje naglašavamo da se ekonomija ne nalazi u klasičnom poslovnom ciklusu, te da su procijenjene vrijednosti realnog BDP-a, njegovih komponenti i ostalih makroekonomskih varijabli, izložene izuzetno visokom stupnju neizvjesnosti.*

Centralna banka Bosne i Hercegovine (CBBiH) objavljuje projekcije ključnih makroekonomskih varijabli za 2023. i 2024. godinu. Prethodno objavljene srednjoročne projekcije ključnih makroekonomskih varijabli CBBiH (studenzi 2022. godine), za 2022. godinu, iznosile su 4,1% za realnu ekonomsku aktivnost i inflaciju od 14,4% za 2022. godinu, bile su gotovo jednake kasnije objavljenim službenim podatcima (rast realnog BDP-a od 4% i inflacija od 14%). U odnosu na prethodni krug projekcija, vrijednosti svih ključnih makroekonomskih varijabli su blago korigirane za 2023. i 2024. godinu. Trenutno projiciramo višu razinu ekonomske aktivnosti, ali i inflacije u 2023. godini.

Tablica 1: Projekcije ključnih makroekonomskih agregata i inflacije

	Prvi krug projekcija u 2023; svibanj					Drugi krug projekcija u 2022; studeni				
	Zvanični podaci u momentu izrade		Projekcije*			Zvanični podaci u momentu izrade		Projekcije*		
	2020	2021	2022	2023	2024	2020	2021	2022	2023	2024
Promjene na godišnjoj razini, %										
Realni BDP	-3,3	7,1	4,0	1,6	3,2	-3,2	7,6	4,1	0,9	1,0
Inflacija (indeks potrošačkih cijena)	-1,0	2,0	14,0	7,7	2,6	-1,0	2,0	14,4	6,1	3,0
Osobna potrošnja	-3,5	4,0	4,9	2,5	2,6	-3,2	4,6	4,0	-0,5	2,2
Državna potrošnja	1,5	2,9	1,5	1,9	1,6	1,4	3,1	4,0	2,0	1,5
Investicije	-8,5	22,4	12,7	6,9	4,3	-8,5	22,4	14,9	6,9	8,6
Izvoz	-15,8	24,6	23,9	2,7	4,1	-15,8	24,6	20,7	1,5	5,9
Uvoz	-13,4	20,5	24,0	5,8	3,1	-13,4	20,5	21,1	2,9	9,4
u % BDP-a										
Osobna potrošnja	71,2	69,1	69,7	71,2	70,8	71,3	69,3	69,6	68,7	69,7
Državna potrošnja	19,8	19,1	18,6	18,9	18,6	19,7	18,8	18,9	19,1	19,1
Investicije	23,7	27,1	29,3	30,3	30,6	23,8	27,1	29,3	31,0	33,1
Neto izvoz	-14,6	-15,1	-18,1	-20,5	-20,0	-14,7	-15,1	-17,8	-18,8	-21,9

Izvor: BHAS i CBBiH (* Projekcija Ureda vodećeg ekonomiste). Pri izradi prvog kruga projekcija u 2023. godini korišteni su raspoloživi zvanični statistički podaci zaključno s krajem 2022. godine te raspoložive informacije i podatci visoke frekvencije do ožujka 2023. godine. Pri izradi drugog kruga projekcija u 2022. godini korišteni su raspoloživi zvanični statistički podaci zaključno s drugim tromjesečjem 2022. godine i raspoložive informacije i podatci visoke frekvencije do polovine listopada 2022. godine.

Očekivana ekonomska aktivnost je jača u odnosu na projekcije iz 2022. godine, ali, još uvjek, skromna za trenutnu razinu razvoja

Projekcija rasta ekonomske aktivnosti je blago korigirana naviše sa 0,9% na 1,6%, mada i nadalje projicirana vrijednost ukazuje na znatno usporavanje rasta (tablica 1). Projekcija ekonomske aktivnosti u 2024. godini, koja je revidirana naviše za čak 2,2 postotna boda, do razine od 3,2%, i

dalje se ocjenjuje kao skromna, imajući u vidu razinu razvoja zemlje. Trendovi u ključnim makroekonomskim varijablama su nepromijenjeni u odnosu na projekcije iz studenog 2022. godine. Sličan je trend ekonomske aktivnosti naših glavnih trgovinskih partnera, što značajno utječe na neke od glavnih komponenti nacionalnih računa kod nas, prvenstveno neto izvoza, gdje projiciramo usporavanje rasta trgovinske razmjene. Projicirana viša stopa rasta osobne potrošnje u 2023. godini, u odnosu na prethodnu projekciju, je dijelom rezultat revizije službenih podataka. Osobna potrošnja, koja je najveći makroekonomski agregat projicirana je na 2,5% u tekućoj godini. Očekivanje umjerenog rasta osobne potrošnje je posljedica visoke inflacije i zaostajanja rasta nominalnih plaća za inflacijom, iako se rast bilježi za većinu djelatnosti još od početka 2022. godine. Nastavak rasta prosječnih plaća, kao i smanjenje nezaposlenosti, se očekuje i u projekcijskom razdoblju, premda su nepovoljna starosna struktura stanovništva i demografski trendovi čimbenici koji kontinuirano potiskuju osobnu potrošnju.

U Europskoj uniji se i dalje očekuje značajno usporavanje ekonomske aktivnosti u 2023. godini, iako su niže cijene energije, smanjenje ograničenja opskrbe te snažno tržiste rada pridonijeli umjerenom rastu u prvom tromjesečju 2023. godine. U odnosu na raspoložive informacije tijekom izrade jesenjeg kruga makroekonomskih projekcija u CBBiH, u EU i njenim najvećim članicama, se ne očekuje recesija, a rast realnog BDP-a za 2023. godinu je revidiran naviše. Posljedično, očekivanja snažnije strane potražnje su se pozitivno odrazila i na projekcije ekonomske aktivnosti u BiH. Rizici po ekonomski rast u EU i nadalje su naglašeni, s obzirom na neizvjesnost u pogledu razvoja geopolitičke nestabilnosti, rastuće rizike ranjivosti u finansijskom sustavu i ustrajnu inflaciju, što bi moglo potaknuti daljnji rast kamatnih stopa i imati negativan utjecaj na kretanje raspoloživog dohotka i potrošnju.

Inflacija za 2023. godinu je revidirana naviše, do razine od 7,7%

Nakon što je u 2022. dosegnula vrhunac od 14%, inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena projicirana je na 7,7% u 2023. godini, što je za 1,6 postotnih bodova više od vrijednosti iz prethodne projekcije. Zvanična inflacija u prvom tromjesečju 2023. iznosila je 12,4%, a očekujemo da će se postupno smanjivati tijekom projekcijskog horizonta. Povećanje stope inflacije u odnosu na prethodni krug projekcija zasnovano je na nastavku rasta cijena hrane, za koje se očekuje da budu više za 12,0% na godišnjoj razini u 2023. godini, kao i rastu temeljne inflacije.

Projicirani rast cijena energenata u tekućoj godini iznosi 1,7%. U razdoblju kada se bilježi pad cijena energenata, inflatorni pritisci su ipak i dalje značajni zbog vrlo izraženog rasta temeljne inflacije. Značajno povećanje temeljne inflacije ukazuje da ukupna inflacija u BiH nije visoka isključivo zbog šokova u cijenama roba kojima se trguje na međunarodnim tržištima.

Objavu rezultata narednog kruga srednjoročnih makroekonomskih projekcija, za razdoblje 2023–2025. godina, sa eventualnom revizijom godišnjih projekcija ključnih makroekonomskih varijabli za 2023. i 2024. godinu, planiramo za studeni 2023. godine. Brze procjene ekonomske aktivnosti i inflacije, koje mogu nagovještavati smjer i intenzitet korekcija srednjoročnih projekcija realnog BDP-a i inflacije, objavljuvati ćemo krajem tromjesečja.